

## HRVATSKA PO BROJU SURADNIKA OPENSTREETMAPA NA MILIJUN STANOVNIKA U LISTOPADU 2014. MEĐU NAJBOLJIMA NA SVIJETU

U uvodnom poglavlju knjige o OpenStreetMapu Arsanjani i dr. (2015) ističu da se pristup geopodacima i kartografskim proizvodima radikalno promijenio u posljednjih desetak godina. Vladine agencije, kartografske organizacije i komercijalne agencije bile su tradicionalno jedini izvori prostornih podataka za krajnje korisnike. Jedna od najvećih barijera širem pristupu tim geopodacima bila je visoka cijena i različita ograničenja u primjeni tih podataka. Promjene u informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji – internet, društveni mediji, jeftini prenosivi uređaji za satelitsku navigaciju – izazov su tom tradicionalnom poslovnom modelu distribucije geopodataka. Ključnu ulogu u tome ima i OpenStreetMap (OSM).

OSM je inicijalno bio fokusiran na kartografiranje ulica i cesta, a danas sadrži veliko bogatstvo različitih geografskih objekata (npr. građevine, upotreba zemljišta, zanimljiva mjesta) koje tisuće dobrovoljaca kartografiraju širom svijeta. Neovisno o očitim komercijalnim pogodnostima koje nudi OSM, taj je projekt revolucionirao način skupljanja geopodataka. Stoga danas skupljanje geopodataka i izrada kartografskih proizvoda nije više ograničena na specijaliste geografe, geodete ili kartografe.

U posljednjih nekoliko godina znanstvenici nekoliko znanstvenih disciplina (geografija, geoinformacijska znanost, prostorno planiranje, kartografija, računalna znanost i ekologija) uočili su ogroman znanstveni potencijal OSM-a i on je postao predmet mnogih znanstvenih istraživanja. OSM nudi istraživačima jedinstveni skup globalnih podataka kreiran i održavan od vrlo velike suradničke mreže dobrovoljaca. Istraživanja su pokazala da su odatci OSM-a u nekim dijelovima svijeta potpuniji i lokalno i semantički točniji od službenih podataka, ali i prostorno heterogeni. OSM se danas sve više upotrebljava u praktičnim i znanstvenim primjenama u različitim područjima, u akademskoj zajednici, ali i izvan nje.

Skepticizam u GIS zajednici i industriji u odnosu na kvalitetu geopodataka OSM-a doveo je do razvoja softverskih alata i metodologija za analizu kvalitete podataka. Postoje i pokušaji za poboljšanje podataka OSM-a algoritmima posvećenim specifičnim objektnim tipovima.

U listopadu 2014. godine kreirano je u OSM-u 46 milijuna čvorova, najviše u Njemačkoj, SAD-u, Rusiji, Češkoj, Italiji, Poljskoj, Francuskoj, Norveškoj, Liberiji, Kanadi i Japanu. Od ukupno 3048 aktivnih članova, tj. kartografa u tom mjesecu najviše ih je bilo u Njemačkoj (535), a potom u SAD-u (215), Rusiji (212), Francuskoj (195), Italiji (156), Poljskoj (155), UK (128), Španjolskoj (96), Austriji (81) i Japanu (56). Kada se izračuna broj aktivnih članova na milijun stanovnika svake pojedine zemlje, na vrhu liste su Italija, Nizozemska, Kuvajt, Hrvatska i Liberija. Naglašavam da se ti podatci odnose samo na listopad 2014. godine. Bilo bi vrijedno istražiti koliki je broj aktivnih dobrovoljaca OSM-a u Hrvatskoj u nekom dužem vremenskom razdoblju.

### Literatura

Arsanjani, J. J., Zopf, A., Mooney, P., Helbich, M. (2015): An Introduction to OpenStreetMap in Geographic Information Science: Experiences, Research, and Applications, Springer, [https://www.researchgate.net/profile/Alexander\\_Zipf/publications](https://www.researchgate.net/profile/Alexander_Zipf/publications), (6. 9. 2015.).

*Nedjeljko Frančula*